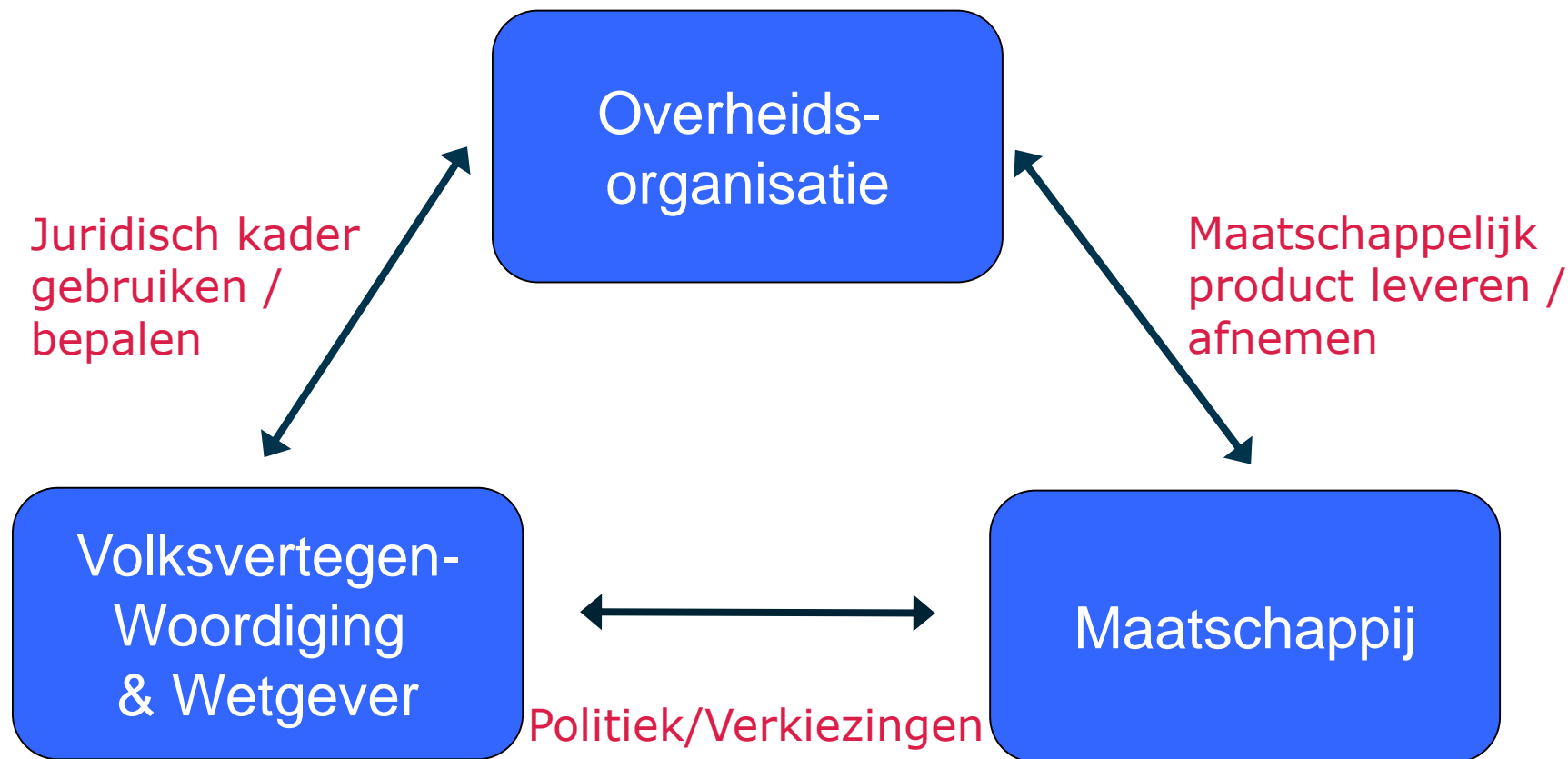

Samenvatting e-Depot monitor VZG en Archief2020 (NA)

Kees Groeneveld MBA RI

24 mei 2016

De driehoek overheid – politiek – maatschappij

Wat is een e-depot?

- Een e-Depot is het geheel van organisatie, beleid, processen en procedures, financieel beheer, personeel, databeheer, databeveiliging en aanwezige hard- en software, dat duurzaam beheren en raadplegen van te bewaren digitale archiefbescheiden mogelijk maakt.

(ED3: eisen duurzaam digitaal depot, LOPAI, december 2012.)

Inleiding opdracht

Centraal in de e-Depot monitor stonden onderstaande vragen:

1. Welke mogelijkheden hebben de overheden voor het (kwalitatief goed en financieel voordelig) organiseren van de duurzame toegankelijkheid van hun digitale archieven? (*)
2. Welke vormen e-Depot zijn er beschikbaar, welke functionaliteiten hebben deze wel en welke niet en wat kost dat? Daarbij het hele spectrum in beeld brengen, ook opslag in de 'cloud'.(*)

(*) Zie hiervoor het rapport inclusief bijlagen: www.especialisten.nl

Te behandelen scenario's

- A. Zelf als overheid een e-Depot ontwikkelen (alleen of samen met andere overheden).
- B. Aansluiten bij het e-Depot van het Zeeuws Archief.
- C. Een e-Depot kopen op de markt (dan wel ontwikkelen met een marktpartij: Privaat en Publiek).
- D. Niets specifiek regelen naast wat er al geregeld is binnen de eigen organisatie.

Fasering

Longlist
mogelijke
deelnemers

Longlist
deelnemers

Shortlist
deelnemers

1.

Longlist
benaderen
voor
deelname

2.

1ste uitvraag
(globaal)

3.

2^e uitvraag
(detail)

4.

Resultaten
verzamelen
&
presenteren

Concept longlist leveranciers

Opzet van de lijst

1. Leveranciers uit de publieke sector.
2. Binnenlandse leveranciers uit de private sector.
3. Internationale leveranciers uit de private sector.

Concept longlist leveranciers

Leveranciers uit de publieke sector

Onderstaand zijn leveranciers uit de publieke sector opgenomen, waarvan bekend is dat zij e-Depot voorzieningen in gebruik hebben en wellicht leveren aan of delen met andere organisaties uit de publieke sector.

1. Zeeuws Archief (als een van de RHC's).
2. Stadsarchieven (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Putten en Antwerpen).
3. Justitiële Informatiedienst.
4. Koninklijke Bibliotheek.

Concept longlist leveranciers

Nationale leveranciers uit de private sector

Onderstaand zijn Nederlandse bedrijven opgenomen, die e-Depot voorzieningen leveren aan organisaties uit de publieke en private sector.

1. Picturae.
2. Divault.
3. VHIC.
4. De Ree Archiefsystemen.
5. Circle Software.
6. BCT Automatisering.
7. Expansion.
8. Data Matters.
9. DEVENTit.

Concept longlist leveranciers

Internationale leveranciers uit de private sector

Onderstaand zijn internationale bedrijven opgenomen, die e-Depot voorzieningen leveren aan organisaties uit de publieke en private sector. Het gaat daarbij in de meeste gevallen om grote internationale klanten. De meeste leveranciers zijn opgenomen in het Magic Quadrant for Enterprise Information Archiving van Gartner.

1. Tessela.
2. Hewlett Packard.
3. IBM.
4. EMC.
5. OpenText.
6. ZL Technologies.
7. Proofpoint.
8. Microsoft.
9. Unisys.
10. Oracle.
11. Leveranciers van copy / imaging systemen.

Inhoud marktverkenning

Inhoud marktverkenning

Globale vragenlijst – deel 1

1. Wat is volgens u de definitie van een e-Depot?
2. Bent u juridisch en intellectueel eigenaar van het e-Depot?
3. Hoeveel en welke klanten maken gebruik van het e-Depot?
4. Mogen we uw klanten benaderen voor het delen van ervaringen?
5. Welke documentatie heeft u beschikbaar voor uw e-Depot en aanvullende diensten?
6. Welke mogelijkheden biedt het e-Depot om te voorzien in duurzame archivering tijdens en na het primaire proces?
7. Op welke standaarden is uw e-Depot gebaseerd?
8. Aan welke NEN-ISO normering voldoen uw organisatie en e-Depot?
9. Welke koppelingen zijn er gerealiseerd tussen het e-Depot en applicaties / omgevingen van klanten?

Inhoud marktverkenning

Globale vragenlijst – deel 2

10. Ondersteunt uw e-Depot het werken met standaarden binnen de overheid, zoals GEMMA, WILMA, PETRA, TMLO en de softwarecatalogus?
11. Welke aanvullende diensten rondom het e-Depot biedt u aan (bijvoorbeeld aansluiten / koppelen, scannen, bewaren, onderhoud, beheer, servicedesk, enzovoorts).
12. Is uw e-Depot geschikt voor installatie “on premise” en/of in de “cloud”?
13. Welke maatregelen heeft u getroffen om de continuïteit van het e-Depot en bijbehorende dienstverlening te waarborgen?
14. Op welke wijze ondersteunt u als leverancier de preservatiestrategie, -beleid en -planning van uw klanten?
15. Welke informatie heeft u beschikbaar over de prijsstelling van uw e-Depot en aanvullende diensten?

Inhoud marktverkenning

Detail vragenlijst

In de bijlage is een concept opgenomen met een uitgebreide, gedetailleerde vragenlijst. Na vaststelling van de vragenlijst kan deze worden gebruikt voor het uitvragen van leveranciers die zijn overgebleven na de eerste selectie. Deze uitvraag zal niet alleen schriftelijk plaatsvinden. De leveranciers van de shortlist (en enkele klanten) worden ook bezocht voor nadere gesprekken en het daadwerkelijk beoordelen van de e-Depot voorzieningen in de praktijk.

Use cases

Op basis van de gedetailleerde vragenlijst, gesprekken en workshops kunnen use cases worden opgesteld. Deze kunnen worden voorgelegd aan de leveranciers van de shortlist om inzicht te krijgen in de vereiste en gewenste werking van de e-Depot voorzieningen.

Uitkomsten marktverkenning

1. Kwalitatief goed en financieel voordelig organiseren van duurzame toegankelijkheid

- Niet alle partijen konden / wilden concrete prijzen verstrekken.
- Concrete prijzen zijn afhankelijk van veel factoren, zoals omvang en inhoud van het archief, alleen overgebracht archief of ook uitgeplaatst archief, intensiteit van bevraging, mate van standaardisatie, getroffen voorbereidingen, verdeling van beheertaken, preservatiebeleid en uitvoering, vorm en type van opslag, enzovoorts.
- De kwaliteit van de geboden oplossingen en daaraan gerelateerde dienstverlening is voldoende tot goed.

Conclusie: er zijn voldoende mogelijkheden om duurzame toegankelijkheid kwalitatief goed te organiseren.

Advies: start (alleen of samen met andere zorgdragers) met de noodzakelijke inhoudelijke en organisatorische voorbereidingen en stel daarbij tevens een business case op om alle financiële aspecten helder te krijgen.

Beschikbare e-Depots

1. Divault, Circle, JustID, De Ree en ZA kunnen zelfstandig een volledig werkend e-Depot conform het OAIS-referentiemodel leveren.
2. Data Matters en DeventIT kunnen samen een volledig werkend e-Depot conform het OAIS-referentiemodel leveren.
3. VHIC heeft een pre-depot gepresenteerd, maar heeft (later) aangegeven in combinatie met e-David een volledig e-Depot te kunnen leveren (wij hebben dit niet kunnen vaststellen).
4. Expansion kan een volledig werkend e-Depot conform het OAIS-referentiemodel leveren. Zij hebben echter geen e-Depot ervaring binnen de overheid en zijn niet bekend met overheidsgerelateerde standaarden en wetgeving (zoals bijvoorbeeld TMLO en de Archiefwet).
5. Docbyte geeft aan na medio 2016 zelfstandig een volledig werkend e-Depot conform het OAIS-referentiemodel te kunnen leveren (is nu nog in ontwikkeling).

Schematisch overzicht

	Expansion	Docbyte	Divaalt	Datamatters / DEVENTit	Circle	VHIC	de Ree	Justitiële Informatiedienst	Zeeuws Archief
Geboden functies OAIS-referentiemodel									
Preservation	JA	IN ONTW.	JA	JA	JA	NEE	JA	JA	JA
Ingest	JA	IN ONTW.	JA	JA	JA	JA	JA	JA	JA
Data management	JA	IN ONTW.	JA	JA	JA	NEE	JA	JA	JA
Archival Storage	JA	IN ONTW.	JA	JA	JA	NEE	JA	JA	JA
Administration	JA	IN ONTW.	JA	JA	JA	NEE	JA	JA	JA
Access	JA	IN ONTW.	JA	JA	JA	NEE	JA	JA	JA
Standaarden ondersteuning?									
TMLO	NEE	NEE	JA	JA	JA	JA	JA	NEE	JA
Compliant aan de Zaak-DMS services?	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE
Compliant aan GEMMA / WILMA / PETRA architectuur	NEE	NEE	JA	JA	JA	JA	JA	NEE	JA
Ingeschreven in VNG / KING Softwarecatalogus? (zie www.softwarecatalogus.nl)	NEE	NEE	NEE	NEE	JA	NEE	NEE	NEE	NEE
Klanten in de Nederlandse overheid met e-Depot									
Geen / Pilot / Productie	GEEN	GEEN	PRODUCTIE	PRODUCTIE	PRODUCTIE	GEEN	GEEN	PRODUCTIE	PILOT
							(Alleen analoog)		

Scenario A: zelf / samen een e-Depot ontwikkelen

- In de markt zijn er volledig werkende e-Depots conform het OAIS-referentiemodel beschikbaar.
- Zelf ontwikkelen (en daarna onderhouden en beheren) vereist aanzienlijke investeringen in kennis, tijd en geld. Dit geldt zowel voor de functioneel / organisatorische aspecten als de technische.
- Het zelf / gezamenlijk ontwikkelen zorgt voor gemeenschappelijkheid en (interne) kennisopbouw.

Conclusie: het is niet nodig om een eigen e-Depot te ontwikkelen. Dit is echter afhankelijk ambities en voorkeuren van de verschillende organisaties.

Advies: de hiervoor genoemde investeringen zijn tevens benodigd voor alle noodzakelijke organisatorische en inhoudelijke voorbereidingen voordat kan worden aangesloten op een e-Depot.

Scenario B: aansluiten bij het Zeeuws Archief

- Het ZA biedt een volledig werkende e-Depot oplossing.
- Er is en wordt geïnvesteerd in het opbouwen van kennis en ervaring bij het ZA.
- ZA maakt gebruik van de landelijke, digitale infrastructuur van het Nationaal Archief.
- ZA doet een pilot met de Provincie Zeeland. Er zijn nog geen "archieven" in productie. De ervaring is dus nog beperkt.

Conclusie: het aansluiten bij het ZA is een serieuze optie voor geïnteresseerde zorgdragers.

Advies: maak op basis van deze e-Depot monitor en eigen afwegingen een keuze voor vervolgstappen met een van de private of publieke marktpartijen.

Scenario C: een e-Depot kopen bij een marktpartij

- Meerdere leveranciers kunnen zelfstandig of in samenwerking een volledig werkend e-Depot conform het OAIS-referentiemodel leveren.
- In alle gevallen wordt aanvullende dienstverlening geboden voor en tijdens het gebruik van het e-Depot.
- Er is beperkte, maar voldoende ervaring met e-Depots in productie- en pilotomgevingen.

Conclusie: het kopen van een e-Depot bij een marktpartij is een serieuze optie voor geïnteresseerde zorgdragers.

Advies: maak op basis van deze e-Depot monitor en eigen afwegingen een keuze voor vervolgstappen met een van de private of publieke marktpartijen.

Scenario D: geen aanvullende maatregelen treffen

- Binnen overheidsorganisaties wordt steeds meer digitaal gewerkt. Dit betekent dat er concrete aandacht nodig is voor duurzame digitale archivering en ontsluiting.
- Een gebrek aan digitale duurzaamheid is een steeds groter wordend probleem voor veel zorgdragers.
- De noodzaak om een concrete invulling te geven aan digitale duurzaamheid is verankerd in wetgeving.

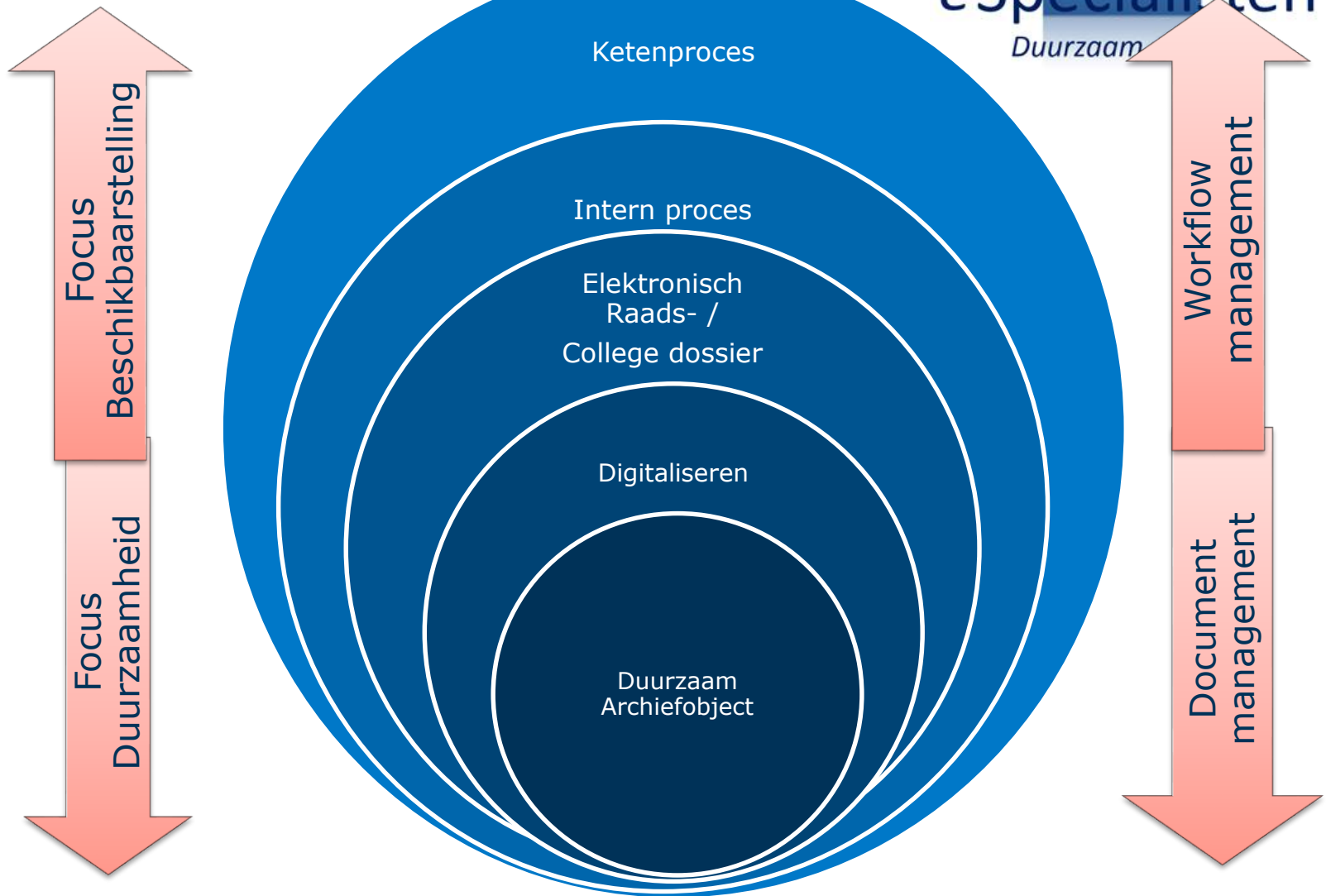
Conclusie: indien digitale duurzaamheid nog niet geregeld is bij de verschillende zorgdragers is het geen optie om geen maatregelen te treffen.

Advies: de daadwerkelijke aansluiting op een e-Depot hoeft niet morgen plaats te vinden. Het starten van de voorbereidingen op digitale duurzaamheid is op korte termijn noodzakelijk.

Aanvullende adviezen van de Stuurgroep en VZG

1. Controleer de status van de (juridische) positie van (decentrale) overheden bij het overgaan tot de aanschaf van e-Depot voorzieningen. Kan zonder meer gekozen worden voor een publieke oplossing of is aanbesteding van toepassing?
2. Start in VZG verband (Werkgroep, Stuurgroep en VZG) een vervolgtraject op strategisch / tactisch niveau. Stel daarbij een gezamenlijke visie en beleid op om vervolgens te komen tot operationele vervolgstappen.

Aanbeveling: Wat kunt u morgen doen?

- Start met Informatiebeleidsplan (Is het beleid of is er echt over nagedacht): Digitaal duurzaam toegankelijk integraal onderdeel van je bedrijfsvoering.
- Afgeleide is een digitaal duurzaamheidsplan:
  1. Welke Wet- en regelgeving van toepassing
  2. Welke NEN-ISO normen
  3. ICT-Architectuur (KING / Applicaties / Bestanden)
  4. Plaats van DMS – RMA – eDepot (Wat heb je nodig?)
  5. Ketensturing / informatie-uitwisseling
  6. Omgaan met de digitale handtekening
  7. Metadataschema (TMLO) en invulling door de tijd
  8. Afspraken met verbonden partijen (!!)
  9. Preservatiebeleid (incl. conversie, migratie, emulatie) / Normalisatie
  10. Beschikbaarheid .....
- Business Case
- Collectivisering

Meer informatie?

Kees Groeneveld

e. Kees.Groeneveld@especialisten.nl

w. www.especialisten.nl

t. 06-46593567